

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταξη νόμου «Για την ασφαλιστική κατοχύρωση του ανίτιου συζύγου σε περίπτωση διαζυγίου μετά από μακροχρόνια διάρκεια γάμου και για τη φορολογική μεταχείριση των παροχών γονέων προς τα τέκνα».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Το νομοσχέδιο για την ισότητα ανδρών και γυναικών και τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου περιέχει νέες ρυθμίσεις σχετικά με το διαζύγιο, που ανατρέπουν τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, καθώς επίσης καταργεί το θεσμό της προίκας, επιτρέποντας μόνο παροχές γονέων προς τα τέκνα υπό τους προβλεπόμενους στο άρθρ. 1509 Α.Κ. (άρθρ. 17 του νομοσχεδίου) όρους. Οι νέες ρυθμίσεις και στους δύο αυτούς τομείς θα προκαλέσουν κοινωνική αναστάτωση στις παρακάτω αναφερόμενες περιπτώσεις, αν δε συνοδευθούν ταυτόχρονα με την νομοθετική πρόβλεψη που προτείνεται παρακάτω.

Ειδικότερα :

1. Με τις νέες ρυθμίσεις για το διαζύγιο (καθώς εν μέρει και με τις ρυθμίσεις του ν. 868/1979) εγκαταλείπεται η αρχή της υπαιτιότητας και διευκολύνεται πολύ το διαζύγιο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί να ζητηθεί και από εκείνον, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει ο λόγος διαζυγίου, φτάνει να υπάρχει τετραετής διακοπή της εγγάμου συμβίωσης.

Έτσι όμως είναι δυνατό, μετά μακρόχρονη εγγαμη συμβίωση (υπάρχουν περιπτώσεις γάμων που λύνονται μετά υπερευνοσαστη συμβίωση), να εγκαταλειφθεί σύζυγος ο οποίος, αν δεν είχε δικό του επάγγελμα ή περιουσία, δεν είναι πια σε θέση να επιβιώσει. Στην συντριπτική πλειοψηφία, αν όχι αποκλειστικά, πρόκειται περί συζύγων γυναικών που αφιέρωσαν τη ζωή τους στον άνδρα, στο σπίτι και στην οικογένεια και κάποια στιγμή, για λόγους ανεξάρτητους από το πρόσωπό τους, εγκαταλείπονται από το σύζυγο. Ο νόμος τους παρέχει βέβαια δικαίωμα διατροφής που τους εξασφαλίζει κάποιο πόρο ζωής, μόνο όμως όσο ο άνδρας ζει και που πάντως, με τα γνωστά νομολογιακά δεδομένα, δεν καλύπτει τις αυξημένες λόγω περασμένης ηλικίας και οπωσδήποτε κλονισμένης υγείας ανάγκες τους. Αν αρρωστήσουν ή ο άνδρας πεθάνει, μένουν στο έλεος του Θεού και των συγγενών, κι ως συνέβαλαν επί τόσα χρόνια στο να μπορεί ο άλλος σύζυγος να εργάζεται και να απολαμβάνει τα ασφαλιστικά προνόμια (σύνταξη, περίθαλψη), τα οποία θα συνεχίσει να καρπούται έξ ολοκλήρου ή τυχόν νέα σύζυγος.

Η αδικία αυτή πρέπει άμεσα και ταυτόχρονα με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο για την τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου να άρθεί, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί συνταξιοδοτικό δικαίωμα και δικαίωμα περιθάλψεως στο σύζυγο που προσέφερε πολλά χρόνια της ζωής του στο γάμο και τελικά εγκαταλείφθηκε.

Για το λόγο αυτό θεσπίζεται με τη διάταξη του άρθρου 1 του προτεινόμενου νόμου ή λήψη ποσοστού συντάξεως από τη σύνταξη του υπαίτιου συζύγου, ανάλογου με τα χρόνια διάρκειας του γάμου, εάν ο τελευταίος διήρκεσε τουλάχιστον μια δεκαπενταετία και ο ανίτιος σύζυγος δεν έχει τελέσει νέο γάμο. Επίσης προτείνεται η συνέχιση της Ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως που είχε κατά τη διάρκεια του γάμου με κάλυψη των ασφαλιστρών από τον υπόχρεο σε διατροφή σύζυγο.

2. Με το νομοσχέδιο για την ισότητα καταργείται ο θεσμός της προίκας, αλλά στην ουσία αντικαθίσταται από τις παροχές των γονέων προς τα τέκνα σύμφωνα με το νέο άρθρ. 1509 Α.Κ. Ωστόσο ο θεσμός της προίκας απολαμβάνει ειδικών φορολογικών προνομίων, που αν δεν ισχύουν και για τις παραπάνω παροχές, θα κάνουν πολύ προβληματική την υποστήριξη των παιδιών από τους γονείς τους για να ανταπεξέλθουν στα βάρη του γάμου.

Γι' αυτό προτείνεται η διατήρηση του φορολογικού καθεστώτος που ισχύει για την προίκα και όταν γίνονται παροχές των γονέων προς τα τέκνα, που πρόκειται να συνάψουν γάμο, για την δημιουργία ή διατήρηση οικογενειακής αυτοτέλειας.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ

Για την ασφαλιστική κατοχύρωση του ανίτιου συζύγου σε περίπτωση διαζυγίου μετά από μακροχρόνια διάρκεια γάμου και για τη φορολογική μεταχείριση των παροχών γονέων προς τα τέκνα.

Άρθρο 1.

1. Αν ο ένας από τους συζύγους έχει δικαίωμα να πάρει σύνταξη ή άλλα ωφελήματα περιοδικά ή έφ' άπαξ σε περίπτωση θανάτου του άλλου, το δικαίωμα αυτό διατηρείται και μετά το διαζύγιο, αν ο λόγος διαζυγίου αναφέρεται αποκλειστικά στο πρόσωπο του θανόντος και ο γάμος διήρκεσε τουλάχιστον μια δεκαπενταετία. Το δικαίωμα περιορίζεται σε τόσα ποσοστά, όσα αναλογούν στη διάρκεια του γάμου, κατά την οποία ο δικαιούχος σύζυγος ήταν ασφαλιστικά καλυμμένος. Τα υπόλοιπα ποσοστά καταβάλλονται στους τυχόν άλλους δικαιούχους.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται αν ο σύζυγος, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου αυτής, έτελεσε νέο γάμο. Αν έχει και δική του σύνταξη, οφείλει να επιλέξει τη μία από τις δύο συντάξεις.

3. Με τις ίδιες προϋποθέσεις και περιορισμούς συνεχίζεται και μετά το διαζύγιο το δικαίωμα Ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως, που είχε ο ένας σύζυγος από την ασφαλιστική κάλυψη του άλλου. Τα ασφαλιστρα καταβάλλονται από τον υπόχρεο σε διατροφή σύζυγο.

4. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με Π.Δ. εκδιδόμενα με πρόταση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 2.

Οι διατάξεις περί φορολογίας προικών εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την κατάργηση του θεσμού της προίκας, εφαρμοζόμενες ανάλογα στις παροχές των γονέων προς τα τέκνα σύμφωνα με το άρθρ. 1509 Α.Κ. που γίνεται για την δημιουργία ή διατήρηση οικογενειακής αυτοτέλειας.

Αθήναι, 2 Δεκεμβρίου 1982

Οι προτείνοντες βουλευτές

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ
ΠΑΥΛΟΣ ΣΑΡΛΗΣ
ANNA ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ-ΜΑΡΙΝΑΚΗ
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΣΠΕΝΤΖΑΡΗ